

north wales economic ambition board

bwrdd uchelgais economaidd gogledd cymru

ADRODDIAD GWYBODAETH I'R IS-GRŴP CYFLAWNI TRAFNIDIAETH

7 RHAGFYR 2020

Teitl: *Adolygiadau Fflyd Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru*

Awdur: Rhys Horan (Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru)

---

1. Pwrpas yr Adroddiad

Mae'r adroddiad gwybodaeth hwn yn rhoi diweddariad ar waith cyfredol ledled y rhanbarth gan edrych ar sut ellir trosglwyddo fflyd y sector cyhoeddus i fod yn fflyd allyriadau tra isel.

2. Y Penderfyniad a Geisir

Dim penderfyniad

3 Cefndir ac Ystyriaethau Perthnasol

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi crynodeb o weithgareddau parhaus ledled y rhanbarth i gefnogi awdurdodau lleol a chyrrff eraill yn y sector cyhoeddus i gyflymu'r trosglwyddiad o fflydoedd cerbydau petrol a disel i gerbydau allyriadau tra isel (ULEV). O fewn Ffyniant i Bawb: Cymru Garbon Isel, mae Llywodraeth Cymru wedi gosod targedau uchelgeisiol ar gyfer datgarboneiddio fflyd y sector cyhoeddus. Y flaenoriaeth allweddol yw:

Cynnig 4 - bydd gan holl geir a cherbydau nwyddau ysgafn newydd yn fflyd y sector cyhoeddus allyriadau tra isel erbyn 2025, a lle bo hynny'n ymarferol bosib, bydd pob cerbyd trwm yn rhai allyriadau tra isel erbyn 2030.

Mae Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru wedi'i gomisiynu i gefnogi adolygiadau ledled y Gogledd a de-orllewin Cymru. Mae cyllid pellach wedi'i sicrhau i gefnogi adolygiadau ledled gweddill rhannau Cymru (ymgymerwyd ag adolygiadau peilot yn rhanbarth Gwent yn ystod 2019-20).

Mae saith corff sector cyhoeddus yn y Gogledd yn cymryd rhan yn y rownd gyfredol o adolygiadau. Mae'r rhain yn cynnwys pob un o'r chwe awdurdod lleol a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr. Mae sefydliadau Cymru gyfan hefyd yn derbyn cefnogaeth e.e. Cyfoeth Naturiol Cymru, Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru ac ati. Bydd yr adolygiadau yn edrych ar gerbydau fflyd gan gynnwys ceir (mewn perchnogaeth, ar les, wedi'u hurio ac ati), cerbydau masnachol ysgafn, cerbydau masnachol trwm, bysiau mini a fflyd llwyd. Mae prosiect cydamserol sydd ar y gweill drwy dîm Effeithlonrwydd Adnoddau ac Economi Gylchol Llywodraeth Cymru yn archwilio'r potensial i dreialu cerbydau casglu sbwriel trydan (RCV) ledled Cymru. Mae sawl awdurdod lleol eisoes wedi cymryd rhan yn y

---

prosiect RCV hwn. Mae'r ddau dîm - RCV a'r adolygiad o fflydoedd y sector cyhoeddus - yn cyfathrebu i sicrhau bod unrhyw synergeddau yn cael eu hadnabod.

Bydd yr adolygiadau fflyd sector cyhoeddus yn archwilio Cost Oes Gyfan prynu cerbyd allyriadau tra isel. Gall y gost gyfalaf uwch ymlaen llaw fod yn rhwystr i gymryd rhan ond gall ystyried y gost oes gyfan gefnogi'r broses o wneud penderfyniad. Dangosodd y gwaith a wnaed yn rhanbarth Gwent arbediad cost tanwydd nodweddiadol o 75% dros oes y cerbydau wrth symud o betrol a disel i drydan batri. Yn ogystal, rhagamcanir bod arbediad cynnal a chadw yn gysylltiedig â'r trawsnewid hwn.

Statws cyfredol y gwaith

Mae bob un o'r chwe awdurdod lleol wedi ymgysylltu'n dda â'r prosiect ac mae data sylweddol wedi'i gyflenwi ar gyfer dadansoddiad. Unwaith y bydd yr holl ddata wedi'i ddarparu, bydd dadansoddiad o'r data yn digwydd cyn i adroddiad drafft o ganfyddiadau a sesiwn di-briffio gyda phob awdurdod lleol ddigwydd i rannu'r prif ganfyddiadau a'r argymhellion.

<i>Awdurdod Lleol</i>	<i>Cychwyn y Prosiect</i>	<i>Data Llawn wedi'i Dderbyn</i>	<i>Adroddiad wedi'i Gyhoeddi</i>	<i>Di-briffio Ariannwr y Prosiect / tîm</i>
Ynys Môn	Ydy	Do	I'W GADARNHAU	Ion/Chwef 2021
Conwy	Ydy	I'w gwblhau	I'W GADARNHAU	Ion/Chwef 2021
Sir Ddinbych	Ydy	Do	I'W GADARNHAU	Ion/Chwef 2021
Gwynedd	Ydy	I'w gwblhau	I'W GADARNHAU	Ion/Chwef 2021
Sir y Fflint	Ydy	Do	I'W GADARNHAU	Ion/Chwef 2021
Wrecsam	Ydy	I'w gwblhau	I'W GADARNHAU	Ion/Chwef 2021

Hydrogen

Tra bo'r cyfleoedd tymor byr uniongyrchol yn debygol o ganolbwyntio ar gerbydau trydan batri, mae dewisiadau eraill megis biomethan a hydrogen. Yng nghyd-destun y Gogledd, mae diddordeb cynyddol wedi bod yn rôl bosib hydrogen o fewn y rhanbarth. Bydd yn bwysig ystyried allbynnau adolygiadau fflyd pob un o'r chwe awdurdod lleol law yn llaw â dyheadau lleol a rhanbarthol o amgylch yr economi hydrogen. Mae swyddogion o Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn ymwybodol o'r prosiect hwn.

Edrych ymlaen

Unwaith y bydd yr holl adolygiadau wedi'u cwblhau, byddai'n ddarbodus ystyried cyfleoedd cydweithio posib ar gyfer naill ai caffael fflyd a/neu darpariaeth isadeiledd gwefru. Mae'r farchnad gyfredol ar gyfer cerbydau trydan batri yn tyfu'n sylweddol gyda mwy a mwy o geir yn dod ar y farchnad bob blwyddyn, sawl un gydag ystod o dros 200 milltir i bob gwefriad. Mae gwybodaeth am y farchnad hefyd yn awgrymu ystod llawn o faniau trydan batri mawr a chanolig gan bob un o'r Gweithgynhyrchwyr Offer Gwreiddiol (OEMs) mawr sy'n dod i'r farchnad ynghyd ag ystod llawn o HGVs gan DAF, Scania a Volvo/Renault erbyn diwedd 2021.

Cyflwyniad i'r Is-grŵp Trafnidiaeth

Unwaith y bydd yr holl adolygiadau wedi'u cwblhau, gellir cyflwyno crynodeb lefel uchel o ddarganfyddiadau o ledled y rhanbarth i'r Is-grŵp pe byddai'r aelodau'n gweld hyn yn fuddiol.